

Cena 10 halercy
10 fenigów
10 groszy

Redakcja
ulicy Tar.owej 10

Administracja
sklep przy ulicy króla
Jana Sobieskiego 36/9
(dawnej Szosa)

**Listów nieopłaconych nie
przyjmuje się** Reklamow.
Reklamy nie zwraca.

**Zwiazdzenia o słuabach,
zabawach, przedstawie-
niach i koncertach są płatne**

GAZETA POLSKA

Cena 10 halercy
10 fenigów
10 groszy

Przedpłać miesięczna
2 kor. 60 hal., 2 marki 50
fenigów lub 1 rubla 25 k.
Z przesyłką pocztową 3 ko-
rony, 3 marki lub 1 rubla
60 kop.

Kwartalnie trzy razy tyle.
Cena ogłoszeń: ogłoszenia
drobne po 6 h. od wyrazu
Ogłoszenia reklamowe po
30 h. za wiersz (pół) lub
jego intencje. Nekrologi, z-
wiadomienia o ślubach i za-
bawach po 30 h. od wiersza.
Nadawane po 1 kor. i mar-
ki (50 k.) za wiersz pełnowy-
miarowy. Załączniki podług osobno-
ści.

DZIENNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY
WYCHODZI O GODZINIE 8-MEJ RANO.

Dodatek nadzwyyczajny.

Depesze Biura Korespondencyjnego
z dnia 7 maja.

Ostrzeliwanie wybrzeży kurlandskich.

Dalsze walki nad Mozą.
Względny spokój.

BIULETYN URZĘDOWY AUSTRYACKI.

WIENIĘ. Urzędowo donoszą:

Na froncie rosyjskim i włoskim drobne utarczki.
Położenie bez zmiany.

Na froncie południowo-wschodnim spokój.

Von Höfer.

BIULETYN URZĘDOWY NIEMIECKI

BERLIN. Urzędowo donoszą:

Na zachodzie. Na zachód od Mozy walki wczorajsze dotąd się nie skończyły, szczególnie czynna była na obu brzegach działalność artylerji. Na wschód od rzeki ataki francuskie w okolicy Thiamont w pełni zawiodły. Na reszcie frontu czynności oddziałów wywiadowych. Patrole niemieckie wzięły do niewoli kilku jeńców na południe od Lillons.

Na wschodzie Dziś rano topowce rosyjskie ostrzeliwały bezskutecznie północnie wybrzeża Kurlandji pomiędzy Royen i Margraten

Na Bałkanach nie nowego.

Na morzu. Dnia 5 maja rano angielska łódź podwodna E 31* została zatopiona przez artylerję naszego statku. Latwiec L. 7 nie powrócił z wyprawy wywiadowczej; według urzędowych informacji angielskich był on w dniu 4 maja zestrzelony na Północnym morzu przez marynarkę angielską.

Nadużycie sztandaru Czerwonego Krzyża.

ATENY 7 maja (T.B.K.). Zostało stwierdzone, że Anglicy i Francuzi zostali przewiezieni pod nadużytem sztandarem Czerwonego Krzyża. Transportowanie wojsk serbskich dokonywały się dotąd wyłącznie na okrętach izaretowych, aby uniknąć stropedowania przez łodzie podwodne.

Obrazy w Stanach Zjednoczonych nad notą niemiecką.

LONDYN 7 maja (TBK). Biuro Reutersa donosi z Waszyngtonu: Nieurzędowy tekst noty niemieckiej jest przez gabinet prezydenta Wilsona troskliwie rozważany. Szczegółowemu badaniu są poddawane nowe instrukcje dla komendantów marynarki. O stanowisku rządu amerykańskiego jednak dotąd nie będzie nie ogłoszane, dopóki Wilson nie wypowie swoje zdania, a to nie nastąpi przed otrzymaniem urzędowego tekstu noty niemieckiej.

Ministrowie francuscy w Petersburgu.

PETERSBURG 7 maja (TBK). Przybyli tutaj minister skarbu Viviani i podsekretarz stanu amunicyjnego wydziału.

Dalsze rady rosyjskie

czynnowa z r. 1840.

Wspominaliśmy już o opublikowanym obecnie, charakterystycznym memoryale rosyjskiego czynownika, niejakiego Goldmana, złożonym na ręce ministra Uwarowa w r. 1840. Wyłuszczyliśmy główną ideę tego elaboratu, polegającą na tem, ażeby Litwę doraznie bez żadnych stopniowań rusyfikować, a Królestwo poddać dwustopniowemu zabiegowi: naprzód roztopić Polaków w jakąś masę słowiańską — bez zastrzeżeń; a potem z tego bezkształtnego stopu wyprodukować konskwentnie typ rosyjski.

Obecnie chcemy tu przytoczyć z całego poradnika środków, mających na celu rychlejsze unicestwienie polskości, a proponowanych przez owego czynownika, niektóre próbkę.

Czytelnik przekona się, iż pomysły owego Goldmana nie były jakimś tylko produktem jego osobistej nieczemności, lecz, że były one sformułowaniem tych wszystkich rusyfikatorskich pomysłów, który tkwiły w mózguach rosyjskich, że wiele z nich wprowadzono po latach dopiero za radą innych ludzi, w czasach, gdy o memoryale niedygnitarskiej postaci cenzora może pamięć zanikła...

dlatego właśnie, jako produkt, czy wybrki, nie jednego zdeprawowanego indywidualnie, lecz jako odzwierciedlenie na dziesiątki lat rozłożonej, perifernej polityki caratu ma ten dokument szczególniejszą wagę.

Niektóre pomysły, zalecane w tym memoryale już w r. 1840, wprowadził carat dopiero po r. 1863.

Wiele puszczyków, które wyklinają owo powstanie, podnosiło, że carat w odpowiedzi na ten ruch zbrojny zaczął obmyślać bezwzględne środki dla zdruzgotania polskości... Tymczasem te środki figurują już w owym podręczniku wypracowania z r. 1840.

Wszystkie trujące wywary mamy tu zebrać w następującym numerze, o numerowane.

Oro przejrzyjmy rozdział, mające torować w Polsce drogę prawosławiu. Pod nr. 12 czytamy: W Królestwie Polskiem mieszka 216,000 unitów. Jeżeli nie jest jeszcze wskazanem rozciągnięciu do dobrej obecnej powrotne przyłączenie do cesarstwa prawosławne na te osierokona gromadkę — nie nie przeskądza przygotowaniu tegoż. A więc osiedlanie małych gmin prawosławnych i budowa cerkwi, naprzód wśród tych unitów 1000 360 parafii.

Lub spojrzmy na rozdział 13. Zaczyna się on cytycją słowami: „Osiemroczkiak swej działalności Komitet umieszcza w ochronie 60 dzieci (chłopów) i dziewcząt od 3 do 10 lat). Wkrótce ilość dzieci w ochronkach wzrosła do 120. Przy końcu roku sprawozdawczego wynosiła 190 dzieci, z których 170 dzieci umieszczono w ochronkach i szwalni w Dąbrowie, 20 w ochronce Francusko-Włoskiego Towarzystwa na Kaszerze

Wszystkie dzieci, tak w ochronkach, jak i w szwalni, wychowywane są pod kierunkiem freblerek. Trzy osoby z grona miejscowych panien udzielają dzieciom bezinteresownie nauki pisania, ra-

muszą świecić szkołom dobrym przykładem, a religijność jest najważniejszym elementem szkoły, przez napływ z tego postulat, iżby każdy dyrektor i inspektor polskiego zakładu naukowego musiał być zwoleńnikiem i wyznawcą cerkwi prawosławnej. (Tu mamy typową próbkę rosyjskiego cynizmu, przystrojonego w polszczyznę).

Jak wiemy, pokolenie współczesne wzrastało już w Królestwie w tych warunkach, które szlifował ów cenzor-publicysta.

Sprawozdanie

Rady i Zarządu z działalności Komitetu opieki nad dziećmi w Dąbrowie Górniczej, oraz rachunkowe za czas od 1 lipca do 31 grudnia 1915 r.

Z Komitetu Opieki nad dziećmi otrzymaliśmy następujące pismo z prośbą o pomieszczenie:

Komitet opieki nad dziećmi w Dąbrowie Górniczej został za- założony w końcu czerwca 1915 roku w celu roztoczenia odpowiedniej opieki nad moralnem i fizykiem wychowaniem dzieci biednych rodziców.

Jednocześnie w związku z Komitetem zorganizowały się dwie samorządne dzielnice w Gólonogu i Zagorzu.

Na czele Komitetu stanęła Rada, składająca się z 25 osób z grona inteligencji Dąbrowskiej z Zarządem, jako organem wykonawczym postanowień Rady, składającym się z 9 osób. Dla lepszego dozoru nad dziećmi Dąbrowa została podzielona na sześć dzielnic. W każdej z tych dzielnic opieką nad dziećmi zajęła się opiekunka dzielnicowa z grona miejscowych pań.

Fundusze Komitetu formowały składki członków, prztem najmniejszą składka stanowi 40 groszy miesięcznie. Ilość członków Komitetu na 1 stycznia 1916 roku wynosiła osób 52. Komitet korzystał z dość znacznych zasobów K. B. K. Dla powiększenia funduszy urządzano koncerty, przedstawienia teatralne, loteryje fantowe itp. Organizacją tych przedstawień zajmowała się specjalna sekcya dochodów nieślatach.

Ogólnie wiadomo, w jak ciężkich warunkach, w jakim zaniedbaniu wychowania fizycznego i moralnego żyją i rozwijają się dzieci biednych rodzin, szczególnie w miejscowościach fabrycznych, do których zalicza się Dąbrowa. Wskutek wojny warunki te uległy jeszcze znacznemu pogorszeniu. Komitet w miarę możności i środków starał się ulżyć dolni tych biednych dzieci.

Dzielnica Dąbrowa w Powiatku w ochronie 60 dzieci (chłopów) i dziewcząt od 3 do 10 lat). Wkrótce ilość dzieci w ochronkach wzrosła do 120. Przy końcu roku sprawozdawczego wynosiła 190 dzieci, z których 170 dzieci umieszczono w ochronkach i szwalni w Dąbrowie, 20 w ochronce Francusko-Włoskiego Towarzystwa na Kaszerze

Wszystkie dzieci, tak w ochronkach, jak i w szwalni, wychowywane są pod kierunkiem freblerek. Trzy osoby z grona miejscowych panien udzielają dzieciom bezinteresownie nauki pisania, ra-

